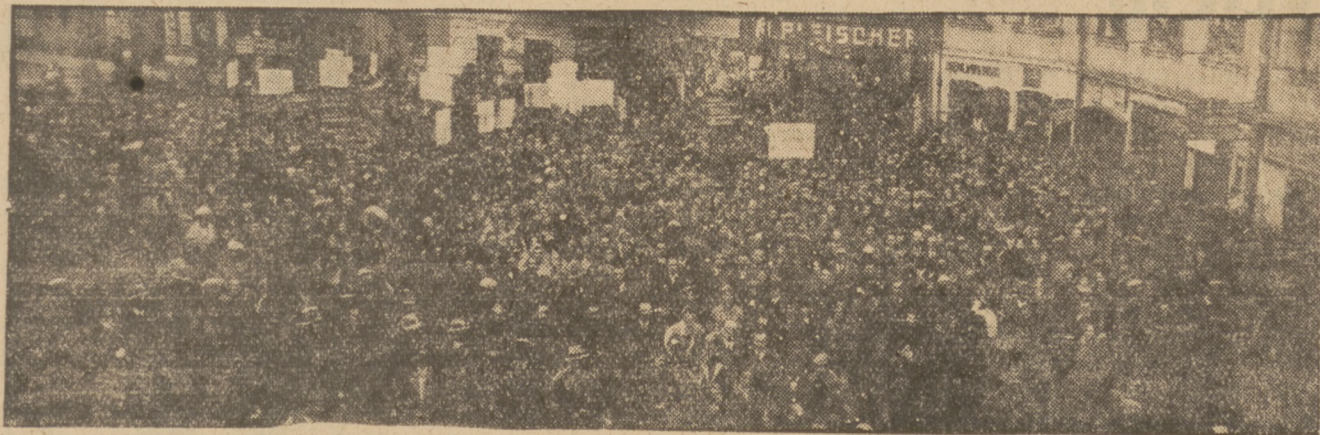

Pierwszy Maj w Polsce

P. J. Jędrzejewicz przeciwko „Legjonowi Młodych”

ZGROMADZENIE PIERWSZOMAJO WE W TARNOBREZIE.

ZGROMADZENIE PIERWSZOMAJO WE W KALISZU.

POCHÓD W D. 1 MAJA W BORYSŁAWIU

Zdjęcia, które dajemy obok z różnych okolic kraju, są odpowiedzią najlepszą na powtarzające się do znudzenia notatki prasy „sanacyjnej” i „narodowej”, jakoby manifestacje PPS. w dn. 1 Maja nie skupiły mas robotniczych, przeszły bez wrażenia i t. p. Te zdjęcia wystarczą zamiast jakichkolwiek artykułów i dowodów słownych.

Sprawozdania z przebiegu obchodów zamieszczamy w dalszym ciągu w naszych wydaniach prowincjonalnych.

SUKNIE Komplet, bluzki, spódnice ostatnie fasony poleca **M. EISENBERG** Nalewki 31 Tel. 11-40-21

Rzeczy ciekawe

W stratosferze pod biegunem jest znacznie cieplej niż na ziemi

Z Moskwy donoszą: Arktyczna ekspedycja sowiecka na wyspie Dicksona przeprowadziła interesujące doświadczenia w stratosferze przy pomocy wystrzelonych w przestrzeń radio-sond. Aparaty osiągnęły wysokość 29.000 metrów, przyczem na podstawie zainstalowanych precyzyjnych instrumentów naukowych, stwierdzono, że tem-

peratura w stratosferze w okolicach arktycznych jest wyższa od temperatury na ziemi. Podczas, gdy w chwili wypuszczania radio-sondy w powietrze notowano temperaturę 53 stopni poniżej zera, w stratosferze instrumenty zanotowały 28 stopni poniżej zera. Uczelnicy sowieccy zamierzają w najbliższym czasie kontynuować doświadczenia.

Jak dożyć 113 lat?

Na tytuł najstarszego człowieka w Europie zasłużył bez wątpienia pewien mieszkaniec miasta Pecs na Węgrzech, który w tych dniach obchodził 113 rocznicę swych urodzin. Starzec, który walczył w szeregach Kossutha przeciw-

ko Austrii w 1848 roku, cieszy się mimo podeszłego wieku dobrym zdrowiem i posiada doskonałą pamięć. Zapytany, w jaki sposób można dożyć tak późnego wieku, starzec dał taką radę: Jeszcze zawsze dużo i dobrze, nie odmawiać so-

bie niczego, pić dobre wódki, wina,ochać piękne kobiety, a przedewszystkiem nie przeciążać mózgu pracą. Myśl zabija skuteczniej niż wszystkie trucizny — dodał z filozoficznym uśmiechem. Długowieczność zdaje się być w rodzinie starca dziedziczną. Dziad jego umarł mając lat 135, ojciec, który był zawsze słabego zdrowia, zmarł w 85 roku życia na cholerę.

Z postępów medycyny

Z Moskwy donoszą, że w szpitalu w Aschabadzie na Kaukazie lekarze sowieccy przeprowadzili z pomyślnym wynikiem niezwykle ciężką operację serca. Serce beznadziejnie chorego pacjenta zostało rozcięte i po usunięciu defektu, zeszczeniu serca i transfuzji krwi w stanie chorego nastąpiło znaczne polepszenie. Należy zaznaczyć, że jest to jedna z pierwszych udanych operacji tego rodzaju.

Wśród nowych książek

L. A. G. STRONG: Ludzie morza. Warszawa, „Płomień”, 1935. Str. 303. Przekład Bolesławy Kopelówny. Okładka Piotrowskiego.

W powieści tej wprowadza nas autor w świat odległy i obcy, pachnący morskimi przestworiami i skóra świeżo złowionych ryb, zagubiony gdzieś na krańcach wysp brytyjskich i żyjący jakimś partjarchalnym, niezmiennym od wieków życiem.

Ten świat zachodnio-szkockich rybaków z przed lat pięćdziesiąt, ma dziwnie surowe, ponure i przynębiające oblicze. Ludzie o rysach dzikiej żywiołowości i prymitywnego, nieświadomego siebie okrucieństwa, tworzą tu środowisko, gdzie najwyklesza miłość mężczyzny dla kobiety jest grzechem śmiertelnym i rekojmia — wiecznego potępienia, gdzie ksiądz kijem wpaja w swych parafian zasady moralne, gdzie wódka i krwawe bójkę są jedyną rozrywką, gdzie swoiste poczucie honoru i tradycyjnne cnoty pieczętowane są nie-raz przerażającą a pomysłowo ukartowana zbrodnia.

To, co nam opowiada autor o losach rybackiej rodziny Mac Rae'ów, a w szcze- gółności o życiowych kolejach dwóch braci: sprytnego, podstępного Jana i prostodusznego, naiwnego Fergus'a, dotyczy, jak wspominałem, epoki z przed lat parudziesiąt, kiedy to z tych zapadłych kątów do najbliższej stacji kolejowej było czterdzieści mil angielskich. Dziś — jak to zresztą opisuje Strong w ostatnich rozdziałach książki — wiele się zmieniło w ojczyźnie Mac Rae'ów i Mac Farishów. Świat lokomotywy, szum i warkot motorów obudziły „ludzi morza” z ich wiekowej drzemki, postępy ogólnie — ludzkiej cywilizacji starły z nich piętno duchowego barbarzyństwa. Zmienił się „był” tych tępych i nieokrzesanych dawniej rybaków, zmieniła się tedy ich „świadomość”. Już dzisiaj z pewnością zatargów między dwiema rodzinami nie rozstrzygają — zapasy wioślarskie, rodzaj „sądów bożych”, a dziewczyny, która źle się prowadzi i nie chce być uległą głowie rodu, nie topi się „dla honoru domu” w morzu.

Ale właśnie odrębność powieściowe-

go kolorytu sprawia, że książkę Strong'a czytamy z nieprzeciętnym zainteresowaniem. W tej posępnej i twardej przyrodzie, w tych ludziach zaledwie wyszłych ze stanu zupełnej pierwotności jest niby tchnienie potężnego żywiciu, który, jak słońce i jod morskiej fali, pobudza, ożywia i wzmacnia receptywną zdolność „ładowego szczura”. W stylu swym zbliża się Strong do skandynawskich pisarzy: prostota, realizm, mocne spicnię dramaty, jaskrawe, ale nie sztuczne, efekty, ściśle związane losów człowieka z potęgą otaczającej go, wrogiej przyrody, której poświęca się liczne opisy.

Wśród literatury przekładowej „Ludzie morza” należą do najbardziej godnych uwagi pozycji. Bardzo staranny przekład Bol. Kopelówny.

DZIENNIK KATARZYNY MANSFIELD. Wydał J. Middleton Murry. Warszawa, J. Przeworski, 1935; str. 279. Przekład Teresy Tatariewiczowej. Okładka Piotrowskiego.

Fragmenty Dziennika Katarzyny Mansfield, opatrzone wstępem i wyjaśnieniami męża zmarłej młodo autorki angielskiej, obejmują okres ostatnich dwudziestu lat jej życia (1910 — 1922) i stano-

P. Janusz Jędrzejewicz, b. premier i kierownik „pracy wychowawczej” obozu „sanacyjnego”, udzielił ag. „Iskra” wywiadu, tłumaczącego powody, dla których wodzowie BBWR. wystąpili publicznie przeciwko „Legjonowi Młodych”.

Ocena p. Jędrzejewicza wygląda następująco:

- 1) „Legjon Młodych” miał zgoła zbytęcną „ambicję masowości”;
- 2) „Legjon Młodych” przejął wszelkie cechy „partijnego politykierstwa”;
- 3) „Legjon Młodych” ujawnił „daleko posuniętą radykalizację nastrojów, zresztą przeważnie werbalną”;
- 4) „Legjon Młodych” ujawnił „niepropodobne obniżenie poziomu życia umysłowego naszej młodzieży” oraz „zatrważające niezrozumienie... warunków, cechujących sytuację Polski”;
- 5) W „Legjoni Młodych” zaczęła się wytworzać „atmosfera zakłamania, doprowadzająca do jaskrawych rozbieżności pomiędzy uprawianą polityką a głoszona teorią...”

Chyba wystarczy? Trudno sobie wyobrazić jaskrawsze i bardziej dobitne potępienie WŁASNYCH metod wychowawczych, jaskrawsze i bardziej dobitne... samobiczowanie.

P. Jędrzejewicz widzi dla „Legjonu Młodych” jedno tylko wyjście „PRZYZNANIE SIĘ DO POPEŁNIONYCH BŁĘDÓW I ROZWIĄZANIE SIĘ...”

Każde inne postawienie sprawy postawi „Legjon Młodych” poza nawiasem obozu „sanacyjnego”.

Takim akordem... „wychowawczym” zakończył p. Jędrzejewicz...

Od siebie powiem jedno: „Legjon Mł...”

Cztery pory roku na kolejach

Z dnim 15 b. m. wchodzi w życie nowy rozkład jazdy pociągów pasażerskich, podany do publicznej wiadomości w plakatach ściennych i w Urzędowym Rozkładzie Jazdy. Ze względu na większe uelastycznienie ruchu pasażerskiego i dostosowanie go do zmiennych potrzeb sezonów w ciągu roku, rozkład jazdy będzie zmieniany 4 razy do roku. W związku z tem Urzędowy Rozkład Jazdy będzie wydawany też czterokrotnie z ważnością wyłącznie na następujące okresy: letni 15.V — 1.IX, jesienny 2.IX — 13.XII, zimowy 14.XII — 1.III i wiosenny 2.III — 14.V. Nowy Urzędowy Rozkład Jazdy, ważny na okres letni 15.V — 1.IX, wydany został w formie bardziej uproszczonej i przejrzystej, ze znaczną zniżką ceny, gdyż zamiast 4 zł. 50 gr. będzie kosztował 3 zł. 50 gr.

MYDŁO i PUDER
DLA DZIECI?
TO OCZYWIŚCIE MYDŁO i PUDER **BEBE STOFMANA**

„dych” nie budził w nas nigdy żadnego entuzjazmu; sposób jego „likwidowania” przez kierownictwo BBWR. budzi entuzjazmu o wiele jeszcze mniej. Teraz dopiero „Legjon Młodych” pokaże, czy wyckowanie „sanacyjne” pozostawiło w nim nieco CHARAKTERU. Jeżeli ci chłopcy i dziewczęta ODRZUCA „radę”, by „przynali się do błędów” i „rozwiązali się enolowicie”, — w takim razie mogą być nich jeszcze LUDZIE. S. K.

STANISŁAWA SZNAPER

Karolina Krysztof

Dr. H. Rubinrautowi
To co łatwe nie jest sztuką
„Władza” palcem w notes pu...

Molną wiśnie na deszczu,
Wśród babiego pisku.
Zapłakana dziewczyna
Nie chce podać nazwiska.
Plače, przeklina,
Wrzeszczy.

„Nazwisko mogę skłamać,
Ale nie chcę się trudzić.
Coś pan wózek połamał
I wiśnie na deszcz wyrzucił

„Powiedz pani nazwisko,
Bo tylko będzie dłużej.”
Dziewczyna twarz obciera,
Oczami błyska:
„A powiem mu. Cholera!
Karolina Krysztof! I już...”

Zapisał sobie drobno, „Imię ojca” — pyta.
Dziewczyna patrzy wzgardliwie.
Otuła szmatę
Wiśnie opile.
Spluwa. Twarz jej się krzywi
Mówi pomalu:
„Miałam tylko matkę.
Ojca nie miałam”.

Jeszcze jedno pytanie
Z burczakowych warg wyszło:
„Miejsc zamieszkania
Karoliny Krysztof”

„Gdzie mieszkam? — A, na bruku!
Meldowana? — Nigdzie.
Wyrzucił się mieszkania!
Po ulicach się tłukę”.

„Nie zapisuj pan. Panie!
Co panu z tego przyjdzie”

„Nie daruje — Niech pisze!
Co, zabiją mnie za to?
Żeby sam źle nie wyszedł.
Już tu jeden tak latał.
Zacięł się i skończył.
Kwiatki na nim wyrosły
Nogi sobie przemoczył,
Ale prędko mu poschły”.

Mina wiśnie i deszcz.
Świat się z gliny oczyści.
Piękny mundur się zedrze,
Srebrne guzy się zniszczą...

Płodna jest tylko nienawiść
Karoliny Krysztof.

Wiersz, odczytany na wieczorze autorskim w Teatrze „Comedia”. Autorka wydała niedawno nakładem „Raju” tomik: „W stronę życia”. Została odznaczona na konkursie „Wiadomości Literackich” za wiersz „Krowy”.

